

HET VOORBIJE JAAR. Notities

Bij het verschijnen van het eerste nummer in 1955 van het K.Z.M.-Bulletin, thans omgedoopt in „De Lingot”, willen wij even een globale terugblik werpen over het jaar, dat achter ons ligt.

Vanuit economisch oogpunt bezien, kan gezegd worden, dat het jaar 1954 niet ongunstig geweest is.

Vooraf echter moeten wij Uw aandacht vestigen op het feit, dat wij in de loop van het voorbije jaar een ongeluk met dodelijke afloop te betreuren hebben, een gebeurtenis dat ons en al onze medewerkers met grote deernis heeft vervuld. De aanvankelijke vrees, dat een tweede mensenleven bedreigd zou worden werd gelukkig niet bewaarheid en de betrokken jongeman is, zoals wij nog onlangs mochten vernemen, thans vrijwel geheel hersteld van een noodlottige val.

De productie van blokzink en van zwavelzuur heeft in 1954 die van het voorgaande jaar lichtelijk overtroffen, terwijl de productie van de pletterij zelfs aanzienlijk hoger ligt.

Het is ook voor het eerst in 1954, dat wij met ons nieuwe product cadmium op de markt zijn gekomen. Cadmium wordt gefabriceerd uit stoffen, die bij het roosten van erts ontstaan. De zinkprijs is in de loop van het jaar, na een daling in de eerste maanden, iets gestegen.

Moelijkheden van allerlei aard bleven het bedrijf natuurlijk niet bespaard. Wij memoreerden reeds het verlies van een mensenleven in het bedrijf zelf. Wij betreuren ook een verkeersongeval buiten het bedrijf, waarbij een van onze arbeiders het leven liet.

Vanzelfsprekend waren er ook op technisch gebied in een groeiend en moderniserend bedrijf als het onze de moeilijkheden, nu eenmaal inherente aan nieuwe vindingen en constructies.

Ook in het voorbije jaar waren wij er steeds op bedacht om het bedrijf steeds sterker te maken, teneinde de sociale toestand van onze werknemers op te voeren en behoorlijke lonen te kunnen betalen. Dit streven brengt mede, dat er steeds gezocht wordt naar modernisering en dat zeer hoge bedragen uitgetrokken moeten worden ter verbetering van de bestaande installaties.

Zo werden in 1954 belangrijke bedragen uitgetrokken voor de cadmium-fabriek, voor de roostinstallaties (meer in het bijzonder voor de wervelovens) voor de zinkovens, het ketelhuis en voor de elektrische centrale.

Ook voor de huisvesting — voor het dorp dus — zijn beduidende uitgaven gedaan, bijvoorbeeld voor de aankoop en de bouw van bungalows, verbeteringen aan de bestaande huizen, de aanleg van wegen en verbeteringen van de algemene verlichting. Ook voor het onderwijs van de Dorpleinse jeugd werden flinke bedragen uitgetrokken o.m. werd aan de Kleuterschool een nieuwe, zeer modern ingerichte klas toegevoegd.

Voor het jaar 1955 zijn wederom vrij veel uitgaven voorzien ter verdere verbetering van de zinkovens, van de

Pletterij, voor een nieuwe kraaninstallatie aan de haven en voorts voor verdere verbetering en verfraaiing van het dorp.

Een heugelijk feit uit 1954 is zeer zeker de huldiging van niet minder dan 33 van de meest trouwe werkers uit ons bedrijf: Vijftien personeelsleden met 40 en meer dienstjaren, die door H.M. de Koningin begiftigd werden met de Eremedaille, verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau en achttien getrouwen, die hun zilveren dienstjubileum mochten vieren. Deze laatste ontvingen, naast de gebruikelijke enveloppe, de zilveren gedenkpenning van de Maatschappij voor Nijverheid en Handel.

Verheugend is het, dat over het geheel het aantal bedrijfsongevallen in de loop van het jaar is achteruit gegaan, hoewel het aantal brandwonden — zij het in het algemeen van lichtere aard — aan de zinkovens is toegenomen. Maatregelen werden getroffen, teneinde de cijfers aanmerkelijk omhoog te kunnen drukken.

Het aantal ziektegevallen nam toe. Helaas is gebleken, dat hier de oorzaak moet gezocht worden in het feit, dat sommige werknemers langer ziek „vieren”, dan redelijk is.

Het onwettige verzuim, dus anders dan bij ziekte, vakantie of ongeval is enigszins afgenomen maar blijft nog steeds te groot.

In dit verband mag er wel eens op gewezen worden, dat in vrijwel alle afdelingen van ons bedrijf een grote vrijheid bestaat ten aanzien van het nemen van vakantie. Men zou mogen aannemen, dat juist daardoor het onwettig verzuim tot een minimum beperkt zou blijven. Het is immers zo, dat vrijwel overal elders de vakantie moet genomen worden in zes achtereenvolgende dagen, terwijl drie dagen als persoonlijke, plus drie als collectieve snipperdagen mogen genomen worden. In ons bedrijf wordt vrijwel in alle afdelingen de vakantie met snipperdagen opgenomen.

Wij overwegen om hierin verandering te brengen en de vakantie gedeeltelijk te doen opnemen volgens een vooraf met de afdelingschef overeen te komen aaneengesloten periode van zes dagen.

Dat dit mogelijk en veelal zelfs gewild is, wordt bewezen door vele andere bedrijven in het land, ook in onze omgeving, terwijl deze regeling reeds geldt voor onze pletterij en de afdeling Beplanting.

Een belangrijk initiatief uit 1954 is ten slotte nog de instelling van enkele cursussen. Zo de Laborantencursus en de Opleidingscursus voor jongelui met Nijverheidsschool diploma. Met deze opleidingen beogen wij aan kinderen van onze werknemers de weg te openen om zich de kennis te verwerven, nodig, om zich in ons bedrijf van een goede toekomst verzekerd te weten.

Met deze summier opsomming van feiten uit het jaar 1954 menen wij thans te kunnen volstaan, in het verleden door goede samenwerking van allen werd bereikt, een aansporing mag zijn, om ook in 1955 alle en aller krachten bij te zetten tot welvaart van het bedrijf en dus van alle werkers.

DE DIRECTIE.

Uitbreiding verstrekkingen

Verplichte Ziektefondsverzekeringen.

In de Nederlandse Staatscourant van Vrijdag 31 December 1954, zijn enige beschikkingen van het Ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid opgenomen betreffende uitbreiding van verstrekkingen der Verplichte Ziektefondsverzekering.

De nieuwe bepalingen traden op 1 Januari 1955 in werking.

De Ziekenhuisverpleging.
De duur van de ziekenhuisverpleging wordt van ten hoogste 42 dagen op ten hoogste 70 dagen per geval gebracht. Voor de verzekerden, die op 1 Januari 1955 reeds in een ziekenhuis zijn opgenomen doch nog geen 42 dagen verpleging en behandeling voor rekening van het ziektefonds hebben genoten, betekent dit, dat zij na verloop van de 42 dagen nog gedurende 4 weken recht op vergoeding hebben.

Degenen, die op 1 Januari voor een bepaald geval reeds 42 dagen ziekenhuisverpleging hebben genoten en op deze datum nog in het ziekenhuis verblijf houden, zullen met ingang van 1 Januari nog gedurende ten hoogste 4 weken vergoeding van het ziektefonds kunnen krijgen.

Sanatoriumverpleging.
Ten aanzien van de sanatoriumverpleging blijft de vergoeding gehandhaafd op 75% van de te maken kos-

ten, doch het maximum van f 6,— per dag is vervallen. Degenen, die tijdens een verblijf in een sanatorium een operatie moeten ondergaan, hebben recht op een volledige vergoeding van de kosten daarvan.

Brilleglazen.
In de beschikking kunst- en hulpmiddelen is een recht op vergoeding voor brilleglazen opgenomen. Het bedrag der vergoeding wordt afhankelijk gesteld van de aard en de sterkte van het glas.

De vergoedingen zijn vastgesteld op een bedrag van 75% van de minimum verkoopprijzen voor ronde en z.g. pantoglazen, die in 1952 door de Federatie van Nederlandse Opticienorganisaties zijn vastgesteld. De vergoeding wordt toegekend voor alle brilleglazen, die na 1 Januari 1955 zijn aangeschaft, ook al is het recept voor die datum afgegeven.

Brilmonturen.
Een vergoeding voor brilmonturen wordt alleen verleend ten behoeve van kinderen. Voor kinderen t.e.m. 11 jaar bedraagt dit ten hoogste f 6,— voor kinderen van 12 tot 16 jaar ten hoogste f 9,—.

Ook hier kan de vergoeding alleen worden verleend voor monturen die na 1 Januari 1955 zijn aangeschaft

— Wegens overvloed van copy (een verheugende overvloed!) moeten enige bijdragen wachten tot het volgende nummer. Inmiddels dank voor de medewerking en... volhouden!

— Ter bevordering van het onderling contact en het geven van advies werd een Redactie-commissie gevormd, bestaande uit dhrn. Hendriks (Arbeiderskern), Jacobs (Soc. Zaken), Nouwen (Arbeiderskern), Oomen (Employé's), Zwart (Organisatie) en uiteraard de redacteur, dhr. Rooymans.

— Evenals voor de arbeiders is thans voor alle employé's de gelegenheid opengesteld tot georganiseerde deelname aan de actie „Vluchtelingen-hulp”, dus financiële hulp aan de uit Oost-Europa komende vluchtelingen. De regeling is per afdeling bekend gemaakt. De bijeengebrachte gelden zullen door de directie met een gelijk bedrag worden verhoogd en aan het betrokken comité worden afgedragen.

— Op Dinsdag 18 Januari j.l. is een nieuw, zeer modern ingericht klaslokaal van de Dorpleinse Kleuterschool in gebruik genomen en door de Z.E. Heer Rector ingezegend, in aanwezigheid van de directie, de Eerwaarde Zusters en zeer vele moeders.

— De Toneelgroep Theater gaf Vrijdag 2 Januari in het kader van de wintercycus van het Cultureel Genootschap-Weert een keurige opvoering van het blijspel „Sabrina” van de Amerikaanse schrijver Sam Taylor.

— „De Kemeudiespeulers” van Dorplein brachten 25 Januari het toneel „Het verleden sterft niet”. Goed gespeeld en bevredigende belangstelling.

— Het is zeer gewenst, wanneer de afdeels bij vertrek (zonder kennisgeving) van arbeiders, dit direct melden aan de Sociale afdeling (toestel 67, Meij. van Winkel). Het is meerdere malen voorgekomen, dat een arbeider reeds lang vertrokken was, voordat de Sociale afdeling daar kennis van kreeg.

Een ander geeft dan moeilijkheden in de afdeling van de verwerking. Gaarne wordt op Uw medewerking gerekend.

— De employé's worden verzocht bij verandering van gezinssamenstelling, zoals: huwelijk, geboorte, overlijden (ook huwizing), dit onmiddellijk te melden op het Secretariaat.

Het Secretariaat zorgt dan voor doorgave van dergelijke mutaties aan de diverse afdelingen.

Onze tankvloot.

De „Maurits II” welke voor volledige revisie ruim twee maanden aan de scheepswerf te Slidrecht heeft gelegen is weer enige malen met vlag en wimpel in top statig onze haven binnengevaren.

Toen wij het schip van boven tot onder bezichtigd hadden, moesten wij erkennen dat onze vloot weer een flinke stap in de goede richting gewonnen had.

Zowel woonst als stuurhut mogen er zijn, de bouw in zijn geheel is harmonisch en geeft aan het oog een aangenaam beeld. De afwerking is in alle opzichten „af”.

Ook het mechanische deel werd niet vergeten. De 3 cylinder 120 P.K. Kromhout Diesel-motor heeft een totale vernieuwing ondergaan. Alle onderdelen werden onder de loupe genomen en voor zover nodig, door nieuwe vervangen.

De „Mauritsen” welke in de vaart als modelschepen worden aangeduid, zullen zeer zeker ook in de toekomst hun reputatie hoog houden.

Wij wensen allen goede reis en behouden vaart.

J. D.

eventueel ook al is het recept voor die datum afgeschreven.

Gehoortoeellen.

Tenslotte is een vergoeding ingevoerd voor de kosten van gehoortoeellen. Deze verstrekking geldt echter evenals de brilmonturen voor kinderen tot 16 jaar.

De vergoeding bedraagt 75% van de aanschaffingskosten met een maximum van f 230,—.

Voor het verkrijgen van deze vergoeding moet er een toestemming van het Ziektefonds worden aangevraagd. Voor een tweede of verdere verstrekking van een gehoortoeel moet een termijn van 4 jaar in acht worden genomen, in verband met de normale levensduur van deze toestellen.

In de kosten van vernieuwing van elektrische batterijen en van het snoer die als kosten van normaal onderhoud worden beschouwd, wordt geen bijdrage verleend.

Uit de Personeelskartotheek.

In dienst gekomen:

22-12-54 Huybers, M. P., geboren 8-7-34, ongehuwd, Hamont, Bosstraat 15, klokno. 3418, afdeling Transport.

22-12-54 Leurs, P., geboren 10-2-28, gehuwd, Lozen, Heikant 161, klokno. 3419, Transport.

20-12-54 Verkooyen P., geboren 18-3-36, ongehuwd, Budel, Bosch 20, klokno. 3417, afdeling Onderhoud.

30-12-54 Weegels, C. Th. L., geboren 30-1-31, ongehuwd, Weert, Suffolkweg 52, klokno. 1495, afdeling Naroosting.

3-1-55 v. Rens, M. M., geboren 21-3-33, ongehuwd, Weert, Wilhelminasingel 91, klokno. 4111, afdeling Laboratorium.

3-1-55 Hoomans, J., geboren 3-12-33, ongehuwd, Budel, Stationsweg 28, klokno. 2847, afdeling Pletterij.

3-1-55 Rijks, A. M. W., geboren 18-7-34, ongehuwd, Budel, Parallelweg 12, klokno. 3420, afdeling Pletterij.

3-1-55 Lasec G. J., geboren 6-1-34, ongehuwd, Budel, Dorplein 5, klokno. 1497, afdeling Contact-fabriek, (volontair).

2-1-55 Bruynaerts T. J. F., geboren 12-5-27, gehuwd, Nederweert, Strateris 21 A, klokno. 4112, afdeling Bewaking.

3-1-55 Vaesen, J., geboren 7-6-31, ongehuwd, St. H. Lille, Venderstraat 11, klokno. 1496, afdeling Werkplaats G.M.E.

3-1-55 Vandyck, J. L., geboren 18-3-30, gehuwd, Hamont, Loostraat 18, klokno. 1498, afdeling Wervelovens.

4-1-55 Verleun, A. H., geboren 12-1-33, gehuwd, Weert, Loomolenstraat, klokno. 3421, afdeling Werkplaats.

5-1-55 Bakkers, Th., geboren 22-3-33, ongehuwd, Budel, Dorplein 5, klokno. 1499, afdeling Wervelovens (volontair).

6-1-55 Kneepkens, J. Th., geboren 1-4-21, gehuwd, Weert, Victor de Stuersstraat 47, klokno. 1109, afdeling Cadmiumfabriek.

8-1-55 Kums, M., geboren 28-7-31, klokno. 1501, afdeling Wervelovens.

10-1-55 Hölzen, J. M., geboren 14-7-33, ongehuwd, Weert, Loomolenstraat 38, klokno. 3257, afdeling Transport.

13-1-55 de Eeyper, W., geboren 26-11-18, gehuwd, Budel, Fabriekstraat 42, klokno. 1503, afdeling Wervelovens.

17-1-55 Teeuwen G. Fr., geboren 22-8-33, ongehuwd, Budel, Dorplein 39, klokno. 1504, afdeling Laadfabriek.

17-1-55 Biessen, M. H., geboren 11-10-23, gehuwd, Budel, Toom 2, klokno. 1502, afdeling Cadmiumfabriek.

17-1-55 Stultjens, J. M., geboren 13-4-14, gehuwd, Budel, Dorplein 132, klokno. 2856, afdeling Transport.

17-1-55 van Hoof, L., geboren 25-2-31, ongehuwd, Budel, Meemortel 6 D, klokno. 3422, afdeling Beplanting.

Vertrokken:

22-12-54 Schreurs, J. J., geboren 9-7-24, gehuwd, Weert, Stegelstraat 62, klokno. 3391, afdeling Zinkovens.

31-12-54 Kinkels, L., geboren 10-4-29, ongehuwd, Maarheeze, Stationsstraat C 122, klokno. 3202, afdeling Transport.

1-1-55 Martens, P. H., geboren 26-2-21, gehuwd, Budel, Broekkant 12, klokno. 426, afdeling Pletterij.

2-1-55 v. d. Steen, B. J., geboren 23-11-08, gehuwd, Budel, Groot-Schooterweg 21, klokno. 115, afdeling Pletterij.

3-1-55 Stals, J. W., geboren 8-3-23, ongehuwd, Budel, Hamontweg 13, klokno. 2611, afdeling Beplanting.

3-1-55 Stultjens, J. M. H., geboren 13-4-14, gehuwd, Budel, Dorplein 132, klokno. 2856, afdeling Transport.

12-1-55 Meulendijk, Th., geboren 10-10-23, gehuwd, Maarheeze, Vogelsberg C 64, klokno. 2941, afdeling Transport.

12-1-55 Maes, A. A., geboren 10-5-23, gehuwd, Budel, Stationsweg 35, klokno. 2433, afdeling Transport.

Wijziging kloknummers:

1-1-55 Bauwens, J., geboren 4-10-97, gehuwd, Budel, Stationsweg 36 K, afdeling Personeelszaken, Eerst klokno. 3285, nu klokno. 4110 (is bevorderd tot assistens-employé).

3-1-55 Jawulski, T., geboren 22-7-25, ongehuwd, Budel, Stationsweg 40 A, afdeling Loodfabriek, eerst klokno. 790, nu klokno. 1500.

6-1-55 Bogers, H., geboren 12-10-04, gehuwd, Budel, Grensweg 31, afdeling Centrale, eerst klokno. 1462, nu klokno. 218.

10-1-55 van Gils, C. A., geboren 25-10-07, gehuwd, Hamont, Sociaalstraat 4, afdeling Onderhoud, eerst klokno. 104, nu klokno. 4113.

11-1-55 Luis, P. J., geboren 15-6-25, gehuwd, Budel, Fabriekstraat 49, afdeling Onderhoud, eerst klokno. 1484, nu klokno. 247.

Overgeplaatst werden:

20-12-54 van Winkel, C. J., geboren

Stand per 20 Januari 1955.

27-5-38, ongehuwd, Budel, Dorplein 88, van Laboratorium naar Mengerij, klokno. 3253.

6-1-55 Bogers, H., geboren 12-10-04, gehuwd, Budel, Grensweg 31, van Wervelovens naar Centrale, klokno. 218.

11-1-55 Luis, P. J., geboren 15-6-25, gehuwd, Budel, Fabriekstraat 49, van Wervelovens naar Onderhoud, klokno. 247.

12-1-55 Houben, H. J., geboren 14-1-20, ongehuwd, Budel, Dorplein 5, van Wervelovens naar Loodfabriek, klokno. 1482.

12-1-55 Teunissen, A. J., geboren 5-2-04, gehuwd, Budel, Stationsweg 38, van Garage naar Werkplaats, klokno. 444.

3-1-55 Jawulski, T., geboren 22-7-25, ongehuwd, Budel, Stationsweg 40 A, van Cantine naar Loodfabriek, klokno. 1500.

19-1-55 Scheffers G., geboren 21-11-08, gehuwd, Weert, Adrieënstraat, van Mengerij naar Zinkovens, klokno. 452.

Geboeren in het gezin van:

Tcharnobay, Th., Budel, St. Eloystraat 36, klokno. 676, afdeling Zinkovens, op 22-12-54, zoon.

Fransen, P. J., Budel, Dorplein 82, klokno. 101, afdeling Pletterij, op 2-1-55, zoon, (overleden 10-1-55).

Jorissen, P. H. C., Weert, Weertveldstraat 25, klokno. 1445, Cadmiumfabriek, op 3-1-55, zoon.

Litjens, M. C., Weert, Tobbersdijk 6, klokno. 3036, afdeling Zinkovens, op 7-1-55, zoon.

Vleeshouwers, S. H., Weert, Kerkstraat 114, klokno. 3041, afdeling Mengerij, op 10-1-55, dochter.

Verhoeven, H., Maarheeze-Soerendonk, Goorstraat B 156, klokno. 2589, afdeling Zinkovens, op 12-1-55, zoon.

Gehuwd:

18-12-54 Doensen, C. M., geboren 20-8-31, Weert, Vrakkerstraat 26, klokno. 3379, afdeling Zinkovens.

afdeling Electriciens.

12-1-55 Jansen, A. J., geboren 30-3-30, Weert, Hakkesteeg 2, klokno. 3034, afdeling Zinkovens.

Zilveren Huwelijk:

16 Januari: P. de Zwart-Verheggen (Beplanting).

31 Januari: Arn. Franssen-Beliën, (Pletterij).

1 Februari: H. Stevens-Feyen, (Zinkovens).

Proficiat en nog vele jaren!

Employe's

— Dhr. Chr. J. M. Oomen is op 5 Januari j.l. in het huwelijk getreden met mej. J. M. Bax uit Leende.

— Op 7 Januari j.l. werd het gezin van dhr. Zwart verblijd met de geboorte van een dochter: Karie-Frederique.

— Het gezin van dhr. Fryters, van ons kantoor den Haag, werd eveneens vermeerderd met de geboorte van een dochter: Mathea E. M.

— Op 3 Januari overleed op 82-jarige leeftijd dhr. L. Dermine, vader van dhr. F. Dermine. Nogmaals onze deelneming.

— Op Donderdag 27 Januari j.l. werd onze oud-employé, dhr. Henri Kerkhofs te Hamont ten grave gedragen. Dhr. Kerkhofs werd 74 jaar oud, was 41 jaar bij de K.Z.M. werkzaam en drager van de Eremedaille in zilver, verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau. O.m. talrijke collega's van de overledene getuigden door hun aanwezigheid bij de begrafenis van de algemene achting en vriendschap, die dhr. Kerkhofs zich verwierf. Een achting, welke namens de directie en het personeel aan de groeve vertolkt werd door dhr. Delhaise, directeur.

— Eveneens op Donderdag 27 Januari werd te Vlaardingen begraven mevrouw Koopmans-de Haan, de 51-jarige echtgenote van Dr. Ir. Koopmans, de vroegere hoofdingenieur van de G.M.E. Dhr. André Dor, directeur en enige employé's waren aanwezig bij de tereardebewelling.

Ontspanningszaal

Dinsdag 8 Februari: Uitvoering door de Gymnastiekvereniging „Vlug en Vrij” te Dorplein. Omliggend met film.

Zaterdag 12 Februari: Balavond „Amicitia”.

Maandag 14 Februari: Lezing door Dr. H. v. d. Ven over „De Ondernemingsraad” voor alle employé's en assistenten. 8 uur n.m.

Dinsdag 15 Februari: Opvoering van „Peer Gynt”, toneelspel van Ibsen. (C.G.).

Dinsdag 22 Februari: Cees de Lange in de revue „Door 't dulle heen”. Wintercycus-Dorplein.

„DE AMICITIAAN“

Met evenveel moed en vertrouwen in een gerechtvaardigd bestaan als in het oude jaar, marcheerde ook de Employés-vereniging „Amicitia“ het nieuwe jaar binnen, met het vaste voornemen bezield, ook in 1955 alles in het werk te stellen om de employés verder te binden. Dat wij daarbij weer kunnen rekenen op een groot aantal werkelijk trouwe leden, bewees reeds het eerste samenzijn in het nieuwe jaar op Woensdag 5 Januari, bij het langzamerhand traditioneel geworden

Drie-Koningenfeest.

Er was ondanks het slechte weer (gladijs) veel belangstelling en een zeer goede stemming. De heer A. Wolters, als ceremoniemeester, deed het voortreffelijk. Natuurlijk kregen we een nieuwe koning, in welke hoedanigheid de heer G. Vonken als Melchior de le de scepter zal zwaaien, daarbij, maar wij hopen, trouw geassisteerd door de nieuwe koningin Melchiorina (Mej. A. Bekelaar). Het blijft dus in de familie! Diverse attracties, waarin ook de nieuwe koning een werkzaam aandeel had, brachten de avond te snel „om zeep“. De zaal was als steeds keurig versierd door de heer A. Mous.

Filmavond.

Het sociale met het culturele combinerend, volgde op Woensdag 19 Januari een uitstekend bezochte Filmavond, waarbij voor de pauze de nieuwe K.R.O. film (een kijkje in het studioleven) werd vertoond, daarna gevolgd door de Franse film „De Nacht zonder Einde“, met in de hoofdrollen Claude Farrell en Pierre Brasseur. Evenals het vorige jaar met „Allen zijn we Moordenaars“, kan ook deze avond goed geslaagd heten.

De tweede Balavond!

Onder verwijzing naar de in dit nummer o.a. voorkomende rubriek „Komende Bijeenkomsten“ herinneren wij er nog even aan, dat op 12 Februari onze tweede grote Balavond wordt gehouden. De dansmuziek zal verzorgd worden door het bekende Dans- en Showorkest „The Rhythm Stars“ uit Nijmegen onder leiding van de heer J. Doorman.

Om te voorkomen, dat we het grote aantal te verwachten bezoekers niet tijdig kunnen verwerken, zal ditmaal de verkoop van toegangskaarten ook in voorverkoop plaats vinden, waardoor wij hopen te bereiken, dat iedere bezoeker op een vaste plaats kan rekenen. Weest U er dus tijdig bij. Introductie toegestaan. Nadere mededelingen volgen per circulaire.

Huwelijk.

Ons lid de heer G. Soenen, wellicht niet zo bekend als onze „Verbandmeester“ trad op 4 Januari met mej. T. Bax in het bekende huwelijksbootje. Wij wensen hen nog gaarne een behouden vaart. Het jonge paar heeft zich inmiddels gevestigd in één van de prachtige bungalows.

Geboorte.

Het huisgezin van ons lid de heer F. Zwart werd op 8 Januari verblijd met de geboorte van een flinke dochter. Nogmaals onze hartelijke gelukwensen.

Overleden.

Met leedwezen namen ook wij kennis van het overlijden, op 3 Januari, van de heer L. Dermine. Vader van ons bestuurslid de heer F. Dermine. Moge het de familie Dermine tot troost zijn, dat hun vader zo'n prach-

tige 82-jarige leeftijd heeft bereikt. Ook vanaf deze plaats nogmaals onze innige deelneming.

De toestand van de Heer S. de Jonge.

Met zeer veel genoegen ontvingen wij een brief van de heer S. J. M. de Jonge, die het vorige jaar zo nauw betrokken was bij het ernstige ongeval in onze fabriek, waarbij de heer L. Oberndorff het leven verloor. De heer de Jonge schrijft ons, dat zijn toestand iedere dag verbeterd en dat hij omstreeks September weer aan de arbeid denkt te kunnen gaan. Hij zegt nog eens vriendelijk dank voor de tijdens zijn ziekte betoonde belangstelling. Geachte heer de Jonge, wij verheugen ons met U in Uw herstel en wanneer U binnenkort weer eens naar Weert moet voor controle, dan hopen wij U zeker te mogen ontmoeten.

Insignes.

Sinds korte tijd gaan de meeste Amicitianen getooid met een eigen verenigingsinsigne. Het wapen van Budel met daaronder „Amicitia“, maakt het geheel tot een eenvoudig maar bijzonder aardig kleinood. Voor leden zijn nog enkele stuks beschikbaar.

AMICITIA.

12 Febr. Balavond met medewerking van het dans- en showorkest „The Rhythm Stars“ uit Nijmegen.

2 Maart Algemene Ledenvergadering met herdenking 10-jarig bestaan „Amicitia“.

16 Maart Lezing over „Egyptologie“ door de heer G. de Rop.

9 April Feestavond t.g.v. het 25 jarig dienstjubileum van de heer A. van Gils.

20 April Lezing door de heer Dr. Jos Hendriks over „Humor in de Vlaamse Letterkunde“.

IN MEMORIAM

Het Bestuur van „Amicitia“ geeft met leedwezen kennis van het overlijden van haar oud-lid de zeer geachte heer Henri Kerkhofs.

De heer Kerkhofs had in 1945 een zeer groot aandeel in de oprichting van onze Vriendenkring. Wij hadden ook hem als pionier van onze kring zo gaarne op onze feestvergadering in Maart a.s. ter gelegenheid van ons tien-jarig bestaan willen begroeten, het heeft echter niet zo mogen zijn.

Het werkzame leven dat de heer Kerkhofs heeft geleid is naast zijn vele andere verdiensten ook voor onze kring niet voor niets geweest. Hij was mede de grondlegger van een weliswaar bescheiden vereniging, maar waarin praktisch alle employés van onze fabrieken zich thuisgevoelen.

Als mens, een werkelijk braaf en goed mens, zullen wij de heer Kerkhofs ook in onze kringen blijvend gedenken.

Onze innige deelneming gaat ook op deze plaats uit naar zijn Echtgenote en kinderen. Moge 't hen tot troost zijn, dat zij in de heer Kerkhofs een goed Man en Vader hebben gehad en dat 't de Almachtige God heeft behaagd hem zo'n hoge leeftijd te schenken.

Zijn ziel ruste in vrede.

J. DAEMEN,
Voorz. „Amicitia“

Tegemoetkoming kosten voor Zelfstudie.

In het Kerstnummer van het KZM-Bulletin, is een artikel opgenomen, over de regeling voor het verkrijgen van een tegemoetkoming in de kosten voor zelfstudie.

Het is verwonderlijk, dat nog slechts een enkeling zich voor het verkrijgen van deze tegemoetkoming heeft gemeld. Daar het niet is aan te nemen, dat er in ons bedrijf geen enkel personeelslid studerende zou zijn, wordt nogmaals de aandacht op deze regeling gevestigd.

Zoals men weet is deze regeling met ingang van 1 Januari ingegaan. Het is voor degenen die op dit moment hetzij een mondelinge, hetzij een schriftelijke cursus volgen, dus wel van belang een aanvraag voor het verkrijgen van deze tegemoetkoming bij de afdeling Personeelszaken in te dienen.

Is Uw gezin U heilig? Werk dan veilig!

Indien de Directie zich vooraf heeft accoord verklaard met de gekozen studierichting kunnen de kosten, verbonden aan de lopende studies nog worden vergoed. Degene, die naderhand om een vergoeding van deze onkosten verzoekt, zou dan wel eens te laat kunnen zijn.

Iedereen, die op dit moment studerende is, wordt daarom aangeraden zich tot de afdeling Personeelszaken te wenden voor nadere inlichtingen.

Gedacht wordt bijvoorbeeld aan de electriciërs, die bezig zijn met studie voor het V.E.V. diploma, de lassers, die eventueel bezig zijn voor een N.V.L.-lastdiploma enz. Deze regeling geldt n.l. eveneens voor de arbeiders in ons bedrijf.

Men dient er rekening mede te houden, dat aanvragen, welke later dan 1 Maart a.s. worden ingediend voor lopende studies niet meer voor vergoeding in aanmerking kunnen gebracht worden.

Ziekmeldingen op tijd!

Ik meen nogmaals eens de ziekmeldingen in herinnering te moeten brengen, nu wij zo mooi de kans hebben, omdat wij nu een eigen courant hebben.

Herhaaldelijk is er reeds op gewezen dat een ziekmelding, gemeld aan een Chef of Afdelingschef, niet geldig is voor de Ziekenkas.

Dit is wel goed voor de afdeling waarin U werkt maar is niet geldig voor U zelf, voor de Ziekenkas. U behoort zich alleen maar te melden bij de Portier of te laten melden: Telefonisch of door middel van de daarvoor verstrekte kaarten. Mocht U niet in 't bezit zijn van de daarvoor bedoelde kaarten vraag deze dan bij de Portier of Afdelingschef.

Ik wil met nadruk wijzen op de noodzakelijkheid zich op tijd te melden, U voorkomt daardoor moeilijkheden voor U zelf en voor 't bedrijf.

In de meeste gevallen voor U zelf want Uw ziekgeld wordt geblokkeerd.

En dan komt U bij het bestuur van de afdelingskas met die mooie woorden welke ik nogal eens vaak heb moeten horen. „Ik meende alsdat de Dokter het door zou hebben gegeven. Ja maar ik was toch ziek, en dat wist ik niet, ik dacht dit en ik dacht dat, en ik heb het tegen deze of gene gezegd enz.“

Mannen, laten we dit goed in onze oren knopen en alleen melden bij de Portier en op tijd. Dan voorkomt U alle moeilijkheden.

*

En nu nog een woordje, speciaal bedoeld voor de afdeling Zinkovens, en wel over de

Verzuimregeling.

Ik meen hier nog eens apart op te moeten wijzen, omdat er nog steeds collega's zijn die menen, dat het 't bedrijf met de Verzuimregeling maar te

Van onze Arbeiderskern.

doen is om boete in te houden.

Waarde vrienden, dit ligt precies andersom. De Directie wenst niets liever, dan dat geen boete behoefte te worden ingehouden.

En wanneer men ieder voor zich het goed bekijkt dan behoefte ook maar heel zelden boete te worden gegeven.

Maar wanneer men het gaat bekijken alsof men naar de kerk gaat, waar iedereen zo maar in en uit kan gaan wanneer hij wil, dan komt U er niet.

Wij allen moeten dit anders bekijken en onze gedachten laten gaan, niet alleen omdat wij rechten hebben, maar wij moeten ook plichten nakomen.

Het bekende spreekwoord is: „Als men rechten geniet, vergeet dan ook Uw plichten niet“.

Zowel als U plichten hebt om voor uw gezin te werken, zo zijn er ook plichten voor Uw werk.

Het bedrijf heeft meer plichten op zich genomen tegenover U dan U tegenover het bedrijf.

Daarom; wees een man, en meld U op tijd. Niet of niet op tijd melden, U weet het van te voren, is fout en niet melden zeker!

Er zijn nog tal van redenen waarvoor men geen boete krijgt maar het moeten grondige redenen zijn.

Niet dat men maar een reden zoekt en na controle blijkt, dat deze zo maar is gefantaseerd en uit de lucht is gegrepen.

Doet allen Uw best en blijft niet zonder meer weg van Uw werk.

Want niet of te laat komen veroorzaakt niet alleen moeilijkheden voor U zelf maar ook voor Uw mede-arbeiders.

Laat dit voor U allen een aansporing zijn en kom zo min mogelijk te laat en verzuim niet zonder geldige reden en dan nog zo min mogelijk.

De voorzitter van de Arbeiderskern

L. W. NOUWEN.



Een kijkje in het Laboratorium, de afdeling waarnaar het hart van de schrijvers van onderstaand artikel uit gaat.... Houdt vol jongelui; wellicht zullen jullie dan straks met gerechtvaardigde trots echt..... Laboranten zijn.

„Een nieuwe lente een nieuw geluid.“

Er is al heel veel geschreven en gesproken over de bedrijfsscholen van de K.Z.M. Deze keer echter een geluid uit onze eerst opgerichte cursus zelf, n.l. de laborantenopleiding. Iedereen weet dat hij bestaat, maar niet iedereen weet hoe het er hier uitziet en wat er zoal gebeurt. Wij zullen daarom proberen U een kort overzicht te geven van het ontstaan en de groei van onze opleiding.

Wegens de toekomstige uitbreiding van de laboratoria, werd door de directie van de K.Z.M. begin 1954 het plan opgevat tot 't oprichten van een bedrijfsschool n.l. een laboranten opleiding. Het gold hier de eerste bedrijfsschool in de geschiedenis van de K.Z.M. Begin Maart werd er een oproep gedaan aan personen, die direct of indirect met de fabriek verbonden waren, om opgeleid te worden tot laborant. Zestien personen meldden zich aan. Na verschillende psychologische en medische testen, bleven er tussentijd nog acht kandidaten over. Wegens omstandigheden hebben zich nog twee gegadigden teruggetrokken.

Begin April kon de opleiding star-

ten met zes leerlingen, een meisje en vijf jongens. Op vijf April werd de officiële opening verricht door de directie. Tegenwoordig waren de Commissie-Opleidingen, het onderwijzend personeel en alle leerlingen.

In zijn openingswoord sprak mijnheer Delhaise zijn grote verwachtingen uit over deze eerste bedrijfsschool. Verder zei hij, dat het resultaat van de cursus voor 't grootste gedeelte zou afhangen van de ijver en toewijding van de leerlingen zelf. De leraren wenste hij veel succes met hun werk. Nadat mijnheer Rooymans het programma bekend had gemaakt was de cursus geopend. De volgende dag werd met de lessen een aanvang genomen in het nieuwe lokaal. Dit klaslokaal was inmiddels klaargekomen. Het bestaat uit twee gedeeltes, de ene helft is ingericht voor de theoretische, de andere helft voor de praktische lessen. De wanden van 't lokaal zijn allen verschillend van kleur, dit in verband met de juiste verlichting. Prachtige foto's uit de afdelingen van de fabriek zelf, prijken aan de muren en geven een beeld van het werk al-

daar. Een minutieuze maquette van de zwavelzuurfabrieken, die op de tentoonstelling „Grensland“ te Budel heeft gestaan, siert ons leslokaal. Het gedeelte van het vertrek waar de praktijk plaats vindt is voorzien van alle benodigdheden, die men in 't modernste scheikundelokaal aantreft. Naast het hoofdvak scheikunde, wordt er ook voldoende aandacht en tijd besteed aan verschillende andere vakken zoals Wiskunde, Nederlands, Bedrijfskunde, Godsdienst en Aardrijkskunde. Dit laatste vak betreft vooral de kennis van de natuurlijke rijkdommen en bronnen, die de landen bezitten.

Onder het vak Nederlands valt ook de algemene ontwikkeling. De lessen worden gegeven volgens een vaste lesrooster. De namiddag wordt geheel besteed aan scheikunde terwijl in de voormiddag de andere lessen worden gegeven en er gelegenheid bestaat tot studeren. Tijdens de studie is er altijd de studieleider die steeds klaar staat om ons te helpen bij ons werk.

De prettige sfeer die er heerst tussen de leerlingen onderling en de buitengewoon goede verstandhouding tussen leraren en leerlingen dragen veel bij tot onze vorming, alsook het wekelijks lesuurje van mijnheer de rector.

DE LABORANTEN.

Dankbaarheid... Goedheid...

De grote meerderheid der mensen houdt er een gehele serie gewoonten op na. De een zal steevast om zeven uur opstaan; de andere iedere dag voor het eten één glaasje Bols drinken; een derde op zijn vrije Zaterdagmiddag altijd gaan vissen; een vierde rookt altijd Golden Fiction; en zo liggen er voorbeelden voor het grijpen.

We mogen niet allemaal zo aan onze gewoonten hangen als Oom Stastok uit de Camera Obscura die nooit z'n borrel zou drinken, voordat Keesje het diakenhuismannetje, was komen zeggen, dat de wagen van twee uur voorbij kwam; maar we doen toch maar heel wat dingen bewust of onbewust omdat we het nu eenmaal gewend zijn. Gewoonten doen ons steeds weer opnieuw dezelfde daden en handelingen verrichten. Ze brengen dus voor alles; regelmaat. Wat we uit gewoonte doen, zal vaak gemakkelijk en soepel gebeuren. Het vormen van gewoonten is heel begrijpelijk en zelfs heel voordelig voor de mensen. Juist van een standpunt van efficiency zijn ze zeer goed te verdedigen.

Het bezitten van gewoonten in de eigenlijke zin van het woord is uitsluitend het voorrecht van mensen.

Een vraag: hoeveel mensen bezitten de deugd van dankbaarheid? En wat is feitelijk gemakkelijker dan dankbaarheid te tonen. Wat is eenvoudiger dan: „dank je“ te zeggen en 't minstens te menen?

Dankbaarheid... en waardering... en goed zijn voor iedereen... 't ligt allemaal zo dicht bij elkaar.

'n Goed woord doet zo veel! Waardering kan wonderen doen. Men beuigt elkaar zo weinig waardering in onze samenleving, in ons maatschap-

pelijk bestel.

Dankbaarheid... waardering... goed zijn... woorden die in onze „maatschappelijke vocabulair“ zo schaars voorkomen.

Victor Hugo, de Franse dichter, schreef: „Wil je de mensen beter maken, maak ze dan gelukkig“. En een mens is vaak zo gelukkig als hij dankbaarheid ziet, waardering ondervindt.

Er is zo weinig voor nodig... Maar 't is een feit... zo velen hebben deze gewoonten niet!

Hoe juist is 't wat Hugo schreef. Want elke doelmatige poging tot zelfverbetering wordt nooit ondernomen in neerslachtigheid maar altijd als er weer wat geluk gekomen is door een hoopvol vooruitzicht, hetzij dit ontstond door eigen nadenken, hetzij door een bemoedigend hartelijk woord of gedrag van een ander.

Het beste klimaat voor groei in 'n maatschappelijke omgeving is dan ook dat der goedheid: het maakt gelukkig, het maakt dus beter. En dit klimaat wordt allereerst geschapen door de leiding: zij is de koesterende zon, die lichtbron.

Goedheid is geen slapheid, geen schuchter toegevendheid tegen eigen overtuiging in.

Goed zijn is echter wel: het begripen van andermans moeilijkheden, het dragen — het meedragen — van andermans last; het is ook tact bezitten en weten te wachten op de goede kans voor 'n noodzakelijke aanmerking. Goedheid heeft zo'n rijke veelsoortigheid van uitingen, dat elke beschrijving een flauwe aanduiding is.....

A. B.

Visitekaartjes van Dorplein

De Liefde tot zijn Land
Is ieder aangeboren.

Vondel

De oproep van de Redacteur van onze bedrijfskrant, in het K.Z.M.-Bulletin van Kerstmis j.l., betekent voor ons een wekroep om mede te helpen aan het instandhouden (regelmatig verschijnen) van een blad, dat inzicht wil geven in ons bedrijfsleven; dus leerzaam wil zijn en... ontspanning wil geven.

Uitgaande van de stelregel, dat men om een goed werk te beginnen, niet vooraf van succes verzekerd behoeft te zijn, hopen wij toch, dat het ons in dit en volgende artikelen gegeven mag zijn, U, voor zover nodig, attent te maken op het groen; de flora en fauna van ons mooie dorp Dorplein, waarvan het beheer voor een groot gedeelte aan onze zorgen is toevertrouwd.

Mr de Redacteur bedankt voor de plaatsruimte. Wij zijn er van overtuigd dat van de pers onmisbare, effectvolle steun uitgaat voor het behoud van het natuurschoon van het landgoed: „Dorplein”, het woonkern, dat zich sinds de oprichting der Zinkfabrieken, later gevolgd door die der Gemengde Metaalertsen, ontwikkelde tot een uniek dorp in Noord Brabant. Zijn haar ver- en bosgezichten, dieptekijken der lanen; de doorkijk- en de blik op het water van het Rinselven niet van een aparte bekoorlijkheid? Zien we ze nog? Of gaan we ze ongemerkt voorbij? En toch geldt voor iedere lezer(es), „de Liefde tot zijn land (dorp is ieder aangeboren)”.

Wij wonen en werken hier op een complex grond van plus minus 1000 HA.; een landgoed ontstaan door bundeling van diverse percelen woest grond, onmiddellijk gevolgd door de vestiging van een grote industrie (1892) met aan het hoofd een Directie, die besefte, dat industrie, ontginning en ontwatering tevens natuurbewoud kan betekenen. Zij wist toen al, dat de z.g. woeste nietswaardige gronden een bron van levensgenieting zijn, die niet in geldswaarde is uit te drukken. En toch, het genot om niet genoten, is besparing van hetgeen men elders zou moeten zoeken om ontspanning te vinden. Vennen, heidevelden en bossen geven veel vreugde en levenslust, alhoewel wij niet ontkennen dat van de aanblik op de vruchten der aarde (de gecultiveerde gronden) ook intens genoten kan worden.

Ouderen onder ons, kunnen het volledig beamen; hier in Dorplein ging de op- en uitbouw der fabriekscomplexen gepaard met een grote liefde voor de natuur; voor bijna alles wat leeft en groeit (getuige de berkenboom bij de autogarage, die zo'n lang leven was beschoren, alhoewel hij een grote hinderpaal bleek voor het lokale verkeer) en wij op onze beurt achten ons dan ook geroepen, gevoelens op te wekken voor de schoonheid van deze landstreek en het is plicht van iedere inwoner al dit schoons tegen vandalisme e.a. te verdedigen en het is de oprechte wens van de plantsoenendienst dat het de huidige Directie gegeven mag zijn, de schoonheid van dit landgoed te vervolmaken en te bewaren voor ons aller nageslacht, dat er ook recht op heeft en t.z.t. van ons zal getuigen: „Wat toen gedaan en gespaard is, is goed gedaan. Veel dank voor uw inzichten en uw

aanplant zonder de eigen sfeer verstoord te hebben. U gaf ons naast een grote werkgelegenheid (de diverse fabrieken) een prachtig cadeau n.l. een dorp met een gordel van ongerepte natuur!”

„Er was nooit lieflijker en zoeter schaduw van enigen boom dan van mijn beminde plataan.”

Händel in de opera Xerxes.

Lezers en lezeressen van het visitekaartje, die liefde kunnen opbrengen voor alles, „wat leeft en groeit” denken de vogels in deze wintermaanden met zijn ijzige winden. Vogels, tuinen, bossen en voorjaarsgeluk horen bij elkaar. Weest royaal met uw tafelafval; vergeet een bakje of schaalje met lauwwarm water niet; deponeer dit alles buiten op een tiental meters vanaf uw venster en... geniet ook van deze schepselen der natuur.

Op de eerste wandeling door onze Lustwarand Dorplein, gelieve U in gedachten mee te gaan door onze Hoofdstraat d.i. de Hamontstraat, ongeveer beginnende bij de woning van de heer L. Dor (107) en eindigende bij de Hooidingfabriek bij de nieuwe portiersloge. Wees niet bang, we krijgen direct geen aanschouwelijke lessen in natuurhistorie, we gaan wandelen, een bijna ouderwetse manier van zich verplaatsen. Wandelen doen we nog maar bij uitzondering, mogelijk eens een keertje in de vakantie en dan meestal elders in het land of nog liever in het buitenland. En toch, de opmerkelijke wandelaar ziet zo veel meer, geniet zo veel meer, dan dat hij meertijd in de file van het jachtend verkeer.

We gaan dan maar op weg over een prima verkeersweg door het centrum van ons dorp, een onmisbare schakel in de aan- en afvoer van materialen van zeer uiteenlopende aard en voor de meeste werknemers de toegangsweg naar hun dagelijkse werk. 's Morgens, 's avonds. 't Hoofd vol gedachten over thuis, over de kinderen, over 't werk, per fiets, bromfiets, auto. Och er is er nog wel eens een tje te voet, doch het is een uitzondering en bovendien is de te lopen afstand voor die mensen zeer kort te noemen. Vindt U een en ander lichtelijk overdreven? Wel neeh! dat kunt U niet menen. Werp eens een blik op de bewaarschool of nog mooier de kleuterschool. U telt daar keurig tegen de muur gesteld zeker een tiental kinderstepes en enige kinderfietsjes. St. Nicolaas is naast mild ook modern.

Die verkeersweg dan voert ons ook langs de Cantine, overwegend de herberg van mensen die de huiselijke haard alleen in het weekend kennen. In die zalen is heel dikwijls het gezelschap van een vergadering, de stilte tijdens goede ontspanning, het lawaai tijdens 't applaus na een minder of meer geslaagde voorstelling; de scherts bij het toedrinken van een koele- of hartversterkende dronk in de bar. Van al deze geluiden is de stilte ons het liefst. In de natuur is de stilte immers duidelijker waarneembaar dan het gerucht. Alleen in het oerwoud kan die stilte soms beklemmend werken. Overigens is het het geneesmiddel voor deze tijd. Overspannen mensen ondergaan een rustkuur in een stille omgeving, loopt iemand rond met zorgen of problemen, honderd tegen een zoekt hij de stilte en zo hij overhoop ligt met z'n innerlijk, z'n geweten zoekt hij zeer verstandig de afzondering, de stilte, de retraite en... vindt genezing.

Och, we waren nog maar pas aan 't wandelen en zijn al direct verdwaald. We gaan snel terug naar ons uitgangspunt. Zo gedurende deze wintermaanden kan ons de aanblik op de betrekkelijk smalle strook grond, gelegen rondom het H. Hartbeeld en het koelwaterbassin tegenover de woning van de heer Meeuwissen helemaal niet bekoren. En hoe was de toestand drie jaar geleden. Miserabel gewoonweg. De „laan der verminkten” was een heel toepasselijke naam voor onze Hoofdstraat. Door de wegbeplanting, de platanen langs de weg en op het Cantineplein fel te snoeien werd een algeheel afsterven der bomen, die in 1905 ter plaatse waren geplant, voorkomen.

De boomsnoeiers, die alstoen de werkzaamheden verrichtten stonden bloot aan felle kritiek en het gros der voorbijgangers vond en de grondverbetering rondom de stammen en de snoeiwijze van nul en gener waarde. Wij hebben toen gevraagd, een oordeel op te willen schorten en uit te stellen.

Nu drie jaar later hebben de bomen, behalve een nieuw wortelgestel, veelvuldig nieuwe boomtakken gevormd en zij vragen thans aan de aandachtige toeschouwer, zijn de bomen voorheen in midzomer nog ontlierd met bladerloze takken heden ten dage niet in hun voordeel veranderd?

Beschouw ze eens zo omstreeds de tijd, dat de H. Sacramentsprocessie door die straat trekt. Ze zijn dan niet meer de verdoemden, de verminkten, de gekerfden, in volle glorie staan ze dan met hun grootbladerige goed gevormde kroon, terwijl dan de boomstammen fungeren als pilasters, staketsels van het pracht decor, de mooiste denkbare coulissen d.i. de toen ter tijd aangebrachte sterk in soorten variërende onderbeplanting. Geen decor zonder verlichting. Welnu, is dat dan niet de groen-geel schillerende bast van de boom.

De plataan is nu eenmaal een boom, een der beste stadsbomen die men terwilte van kruinboom, aanleg stroomdraden etc. straffeloos afzietelijk kan verminken. Ontegenzeggelijk is hij ook een der beste parkbomen en ontwikkeld vrijstaande een kroon van reusachtige haast ondenkbare breedte. De naam platanus van platijn = breed, komt daar vermoedelijk vandaan. In de zon op een vochtige standplaats gedijdt ze goed. Hij kan tot 2000 jaar oud worden. Bij de oude Grieken was de boom, die een geweldige indruk op hen maakte, heilig. Men plantte hem bij de tempels en 't waren hun offerbomen.

En de Christenen zijn de plataan ook gaan beschouwen als een lieflijke boom.

In „de Laude Virginis” staat geschreven:

„Maria, besproeid door de stromen der Goddelijke genade, is gelijk aan de plataan, naast de boord der wateren geplant”.

Begeef U zo midden in de maand Juni op het achter dat decor gelegen wandelpad, veilig voor voetgangers, een ideaal schoolpad voor de jeugd en rijwielpad bij uitnemendheid. Hier staat gelukkig geen bordje met: „Verbod Toegang”. Als dat er stond, zou U mopperen. Ga dus gerust en werp een blik in noordelijke richting over het water van het in de laatste jaren van gedaante veranderde koelwaterbassin, op het ietwat verloren staande H. Hartbeeld omgeven door een krans van groen, enige taxus (venijnboom) baccata (besdragend), loop eens naar het beeld toe. Er staat een opschrift op te lezen en dat is

toch heus niet ingebeteld voor overvliegende vogels. In dezelfde noordelijke richting ziet U twee rijen ietwat armterig groeiende berkebomen, zij flankeren de weg vanaf het Voetbalterrein naar Hall III. Ze hebben nog een pracht witte stam, die bomen, glinsteren en flonkeren doen ze nog volop in de morgenzon, bij nacht zijn ze de passant een veilig baken.

Neem daarbij de te wassen staande berkebomen in het bosje rechts van de rectoraatskerk en rondom onze begraafplaats. Ze zijn nu (midden Juni) „de witte vrouwen” geworden met groene sluiers”. Ze zijn en blijven een der hoofdthoutsoorten van dit dorp en Kempenland. Een prachtboom, waarvan later heel veel valt te vertellen en waarvan Guido Gezelle aan het eind van zijn gedicht op de berk eindigt met de woorden:

— Daarom heffe ik, overwaar, Komende in den bossche U tegen, Of omtrent des Konings wegen, U den hoed, o berkelaar!

't Is een boom waardig bevonden om aangeplant te worden langs de koningswegen — de heirbanen — en wij zijn er van overtuigd dat U nu al wel een paar exemplaren op uw erf in uw gazon geplaatst zou willen zien.

Over deze boom valt in elk geval later heel veel te vertellen.

Vanaf onze standplaats; we stonden nabij het Monument van Christus Koning, zien we ook een bouwseel om de Schepper, de Gever van alle goeds, ook van de bomen, te loven en te eren; de prachtige ranke toren van het kerkdorp Budel en rechts van ons de schoorstenen van Hall III, machtige scheppingen van denkende ingenieurs, geholpen door de eeltige handen der ambachtslieden.

Wij hebben teveel plaatsruimte ingenomen. Wij zijn daar bang voor temmste. Een volgend maal vertrekken we dan van het overgrote parkeerterrein.

Een beetje te weids en te stoffig volgens U smaak? U zag liever een plantsoentje in de hoeken; een muziekloos als bekroning van een fraai gazonnetje? Beste lezers(en), wat niet is, kan komen.

Quercus.

Ik sprak laatst met... EEN PORTIER

Dezer dagen liep ik de portiersloge binnen, waar ik even iets te vragen had en maakte een babbeltje met de portier die op dat moment dienst deed.

Eerst ging het over de nieuwe portiersloge, die nu al aardig begint op te schieten en voor de portiers een hele verbetering zal betekenen. Bovendien zal dit nieuwe gebouw de ingang van ons bedrijf een heel wat beter aanzicht geven.

Natuurlijk, (hoe kan het anders!), kwam het gesprek ook op het weer van de laatste weken en we waren het er al gauw over eens dat al die kou, sneeuw en viezigheid maar niets gedaan was en dat het maar gauw warm water moest gaan regenen.

Ik meende dat er met die slecht begaanbare wegen wel heel wat telaar-komers zouden zijn, maar dat had ik toch mis.

„Nee”, zei de portier, „extra veel telaar-komers zijn er meestal alleen op de eerste dag van sneeuw of gladdigheid; daarna rekenen de mensen er blijkbaar op met het van huis gaan. En de verdere dagen zijn er dan, ook bij slecht weer, niet meer dan anders.”

„Maar dat zijn er dan ook nog meer dan genoeg” liet hij erop volgen, nadat hij even had moeten onderbreken om de slagboom te openen voor een binnenkomende auto.

„Ja natuurlijk”, zei ik, „iedereen kan wel eens een keertje te laat komen doordat hij zich verslaapt of zo”, maar ik was er weer naast, en de portier zou me dat eens netjes uitleggen.

„Het is juist niet iedereen, maar het zijn altijd dezelfde die iedere keer weer opnieuw te laat komen. Moet U hier eens kijken.” En hij haalde een lijstje te voorschijn. „Hier heeft U er een beetje, zoveel keer te laat in dertig dagen. Hier een ander, zo vaak in dertig dagen. Nog één, zo dikwijls in dezelfde tijd. En daartegenover heb je mensen die jaren en jaren achtereen niet één keer te laat komen. Snap U er wat van?”

Nee, ik snapte er niets van en nam afscheid. En ik heb er nog eens over nagepiekerd en ik snap het nog niet. Het is mij een raadsel hoe iemand het lief kan hebben verschillende malen in één maand te laat te komen.

Ik weet niet precies welke straffen of boeten hierop staan, maar die moeten wel erg mild zijn, wanneer zo iets kan voorkomen.

Zouden zulke mensen dan niet begripen dat de bom eenmaal barsten moet? En dat er dan natuurlijk weer veel strengere maatregelen komen, waardoor dan ook de arme sukkelaar, die zich per ongeluk eens een keertje verslaapt weer „het haasje” is.

Maar dat heeft hij dan toch echt aan zijn collega's te danken!

K. Webbel.

Mensen en fietsbellen

'n Fietsbel, 'n ding, dè iedereen kent,
D'r zit hil wet in, in dè lefke,
en hoe 't er uit komt
des mak'lijk genog,
ge douwt mar, en 't kwekt as 'n wefke.

Soms kinder van schrikke, zo hard en zo fel
As dè ding ineens herrie kan moaken,
dan springt mar opzij,
want rap bender bij
en dan stoade mee vuurrooie koake.

Zo is 't na eigenlijk ook mee ne meens,
as g'em roakt, begient ie te kwéken
en wurom, dè wittie gineens.

Als bij na, in ploats van 'n fietsbel te zèn
is 'n schon lieke ging zingen,
dan leefde we hier toch wel fèn.

Esté.

REISIMPRESSIES

Na rijpe overweging besloten we dan, dit jaar onze vakantie in het winterseizoen te laten vallen, waarbij als einddoel werd gekozen het in 1936 — het jaar van de Olympische Spelen — in zeer ruime kring bekend geworden plaatsje Garmisch-Partenkirchen, zo schitterend aan het riviertje de Loisach in Zuid Duitsland gelegen. We kenden het plaatsje nog van enkele jaren geleden, toen we er heel kort verpoosden, het maakte toen door de ligging, een ongeoorloofde indruk op ons. Het zou echter nog jaren duren, al eer onze wegen er weer heen voerden. Garmisch-Partenkirchen aan de voet van de Alp- en Zugspitze resp. 2700 en 3000 m. hoog, is een uitverkoren wintersportcentrum en van Kerstmis tot Nieuwjaar door talrijke toeristen overbevolkt. In die tijd voert de wintersport daar hoogtij. In het aan 100.000 personen plaats verlenende skistadion, woonden we o.a. springwedstrijden bij, waarbij ons opviel, dat de Duitse springers nog lang niet het vooroorlogse peil hadden bereikt, de Finnen bleken hier met sprongen van 82 m. verre superieur, waarbij echter eerlijkheidshalve dient te worden opgemerkt, dat de Japanners — uitmuntende springers — nog op het appel ontbraken. Juist tijdens onze aanwezigheid vond in een uitverkocht ijsstadion de interland-ijshockeywedstrijd Tsjecho-Slowakye-Duitsland plaats. Het was een ongekend sportevenement, waaruit echter opnieuw bleek, dat de Duitsers ook op dit terrein de achterstand nog lang niet hadden ingehaald. Het spel van de Tsjechen was machtig en van een grote schoonheid. De Duitsers werden dan ook met een 8-0-nderlaag van de baan geveegd. Of we bij de Tsjechen ook hier te doen hadden, met de inmiddels beroemd geworden „Staatsamateurs”? Pijnlijk bij deze wedstrijd was, dat de Duitse toeschouwers, ondanks hun luidruchtige

waardering voor het spel van hun gasten, hun eigen landgenoten met honende kreten aanmoedigden. Naast het bijwonen van sportgebeurtenissen werd de tijd (die helaas maar al te krap bleek te zijn) doorgebracht met het maken van voettochten door de Alpen, over vaak ongeruimde bergpaden, genietend van ongelooflijk prachtige vergezichten; gegeten werd meestal in de bekende Berggasthofen, alwaar men voor 2 mark zich aan een goede maaltijd te goed kon doen. U moet echter niet denken, dat Duitsland goedkoop is, wel wanneer men zo'n beetje de weg weet, maar in het algemeen is het er werkelijk peperduur. Een uitzondering hierop maken — vooral voor toeristen zeer interessant — de fototoestellen en films. Spijtig, dat de douane nog altijd zo actief is, hoewel niet lastig. Voor een kop koffie betaalt men in een eenvoudige gelegenheid rustig 80 tot 95 cent, wil men er een gebakje (Kuchen mit Zahne) bij, 75 cent is wel het minimum. Wijn vloeit er nog altijd rijkelijk, maar toch ook al weer tegen prijzen, waarvoor men in ons landje de dubbele hoeveelheid krijgt. Zeer populair is er de bekende „Liebfräulich” — een Rijnwijn —, gezien echter de beperkte oogst van deze soort, vraagt men zich af, waar al die Liebfräulich wel vandaan komt. Over „Business” gesproken. Wat zeer opvalt, is het grote aantal Amerikanen, dat aldaar vertoeft — militairen al of niet in uniform en toeristen. — Tijdens een flinke sneeuwstorm, we hadden te weinig dagen, bestegen we o.a. de Kreuzeck (1700 m), na boven een moeilijk begaanbare weg genomen te hebben en dankbaar gestemd voor de ons zelf in vooruitzicht gestelde kop warme koffie, werd onze hoop grondig de bodem ingeslagen door een bordje „alleen voor Amerikanen”. We zijn maar weer naar beneden ge-

gaan, zonder koffie. Vraagt men de Duitsers zelf, hoe zich dat met die Amerikanen in de toekomst toch wel zal ontwikkelen, dan antwoordt men: „Er zijn maar twee mogelijkheden, of weer oorlog, of de Amerikanen hier laten, welnu, laat ze dan maar blijven”. Tracht men, voor zover dit in zo'n korte tijd mogelijk is, meerdere indrukken te verzamelen over de Duitse naoorlogse mentaliteit, dan concludeert men niet alleen een flinke angst voor het Oosten, maar ook een zeer bewuste afwijzing van de aldaar heersende beginselen en principes. Is men dan vergeten, vanuit hun gezichtshoek kijkend, dat het Westen hun steden heeft vernietigd? In genedele, maar alles slijt zegt men, waarbij men er U tevens gaarne opmerkzaam op maakt, dat ze zeer dankbaar zijn, dat het in het bijzonder de „Amis” zijn geweest, die het mogelijk hebben gemaakt, dat ze zich economisch konden herstellen. En dat herstel is zeer snel gegaan, „wirtschaftlich” gaat het de West Duitsers goed, men kan zelfs economisch bezien, aldus een economie, die wij spraken, de 9 tot 10 miljard bezettingskosten, gemakkelijk dragen. Over hun nieuwe leger, praat U er nog maar niet over, ze hebben er niet zoveel fiducia in, zeker men heeft alle vertrouwen en waardering voor de grijze Rijkskanselier Adenauer, maar aan wiens leiding, zal West Duitsland in de toekomst worden toevertrouwd?

Zo gingen we in tien dagen door Zuid-Duitsland, genietend van de ijle winterlucht, flinke sneeuwlagen betredend, een prettige droge vorst trotserend en babbelend met de Duitsers, die we ontmoetten en tot praten bereid waren. De oorlog heeft veel heel veel pijn veroorzaakt, nog tientallen jaren zal men aan de werkelijk goede wil, zelfs van de allerbeste Duitsers, blijven twijfelen. Maar ze zijn er weer, gezond en wel, zich volledig herstellend en in dat licht bezien, hebben we rekening met ze te houden. Laten we proberen, met hun goedwillende voorgangers, te maken wat er van te maken is, wellicht komt dan nog eens het door alle Europeanen zo innig gewenste „sterke Europa” tot stand en kunnen we hopelijk met meer vertrouwen de toekomst van het al zo oude Avondland tegemoet zien.

Jéha.

WIE BEN IK?

Als onderdeel van haar veiligheids campagne heeft de Clark Equipment Cy, Michigan, haar werknemers het volgende raadsel op te lossen gegeven, aldus lezen we in het personeelsblad van de „De Schelde”:

Ik ben machtiger dan alle legers ter wereld tezamen. Ik heb meer mensenlevens vernietigd dan alle wereldoorlogen. Ik ben dodelijker dan kogels en ik heb meer huizen verwoest dan de machtigste kanonnen. Ik steel miljoenen. Ik spaar niemand en ik vind mijn slachtoffers onder rijken en armen, onder jongen en ouden, sterken en zwakken. Weduwen en wezen kennen mij. Ik neem zulke ontzagwekkende vormen aan, dat ik mijn schaduw werp over elk arbeidsveld, van het draaien van elke slijpsteen tot het rijden van elke trein. Ik vermoord ieder jaar duizenden en duizenden kostwinners. Ik lig op onvermoede plaatsen op de loer en doe mijn werk meestal in stilte. Je bent tegen me gewaarschuwd, maar je slaat er geen acht op. Ik ben meedogenloos. Ik ben overal — thuis, op straat, in de fabriek, bij spoorwagengangen en op zee. Ik breng ziekte, vernedering en dood — en toch trachten slechts weinigen mij te ontwijken. Ik vernietig, verpletter en vermink. Ik geef niets, maar ik neem alles. Ik ben je ergste vijand.

ONVOORZICHTIGHEID
IK BEN DE

ZINK

en hoe het gemaakt wordt.

Van de werknemers, die bij ons bedrijf werkzaam zijn, zullen velen zich wel eens afgevraagd hebben waar en wanneer de zinkfabricage is ontstaan en wat er nu eigenlijk zoal bij deze fabricage gebeurt.

Voorzover bekend is werd er 5 eeuwen voor Christus reeds zink in Brits-Indië geproduceerd. Later begonnen de Chinezen, die de methode waarschijnlijk overgenomen hebben van de Brits-Indiërs, ook zink te winnen. Natuurlijk geschiedde deze zinkwinning op een heel primitieve methode. In Europa dateren de eerste gegevens uit de 15e en 16e eeuw en wel uit de Harz. De eerste echte zinkfabriek werd gevestigd in Engeland in de plaats Bristol. In een jaar tijd behaalde dit bedrijf een productie, waar wij momenteel... drie dagen over doen.

Aan het einde van de vorige en aan het begin van deze eeuw werden vele zinkfabrieken gebouwd en dan zien wij ook een grote vooruitgang van de fabricagemethodes. Er ontwikkelden zich langzamerhand drie grote systemen. De belangrijkste (44% van de wereldjaarproductie) is nog steeds de methode, welke ook bij ons toegepast wordt n.l. met horizontaal liggende retorten. De hierop in belangrijke volgende zinkwinningswijzen zijn die volgens de electrolytische weg en die met staande (verticale) retorten; hiervan zijn de wereldjaarproductiepercentages respectievelijk 33 en 21%.

Zink is een blauw-wit metaal met een smeltpunt van 420 graden Celsius en een kookpunt van ruim 900 graden Celsius. Als U zo eens om U heen kijkt, ziet U, dat zink voor vele doeleinden wordt gebruikt. Enige voorbeelden hiervan zijn: zinken afvoerpijpen, dakbedekking, radio- en auto-onderdelen enz. Verder komt U vele ijzeren artikelen zoals spijkers, draad, tonnen, emmers enz. tegen, waarop in verzinkertijden een laagje zink is gebracht. In alle bovengenoemde gevallen neemt het zink de plaats in van ijzer; de reden hiervoor is, dat het zink veel minder door de buitenlucht aangetast wordt dan het ijzer. Verder komt het zink veel voor als een verbinding met andere metalen; de meest bekende is wel het mes-sing, dit is een koper-zink legering. Een andere bekende zinklegering is het brons; dit is een verbinding van zink met koper en tin. U zult ook wel eens gehoord hebben als U met mensen uit een andere streek spreekt, dat men ons bedrijf wel „zinkwitfabriek” noemt. Dit komt omdat men van zink in andere bedrijven (b.v. in Maas-tricht) een witte verfstof maakt. Het enige, wat wij hiermee te doen hebben, is, dat wij het zink leveren en het afvalproduct terugontvangen.

Nu even iets over de bouw van

DE OVEN.

Een oven bestaat uit 2 ovenzijden, die van elkaar gescheiden worden door een tussenmuur. De voorkant van een ovenzijde heeft het aanzicht van een raamwerk. Op dit raamwerk komen de uitstekende gedeelten van de retorten te liggen. Retorten zijn van vuurvaste materialen gemaakte pijpen, die aan één zijde gesloten zijn. Met het gesloten einde komen ze te rusten op uitstekende stenen van de tussenmuur en met het open einde op het raamwerk.

Met klei worden de retorten aan het raamwerk vastgehecht; op deze wijze wordt de oven dus dicht gemaakt. Binnen in de oven stromen om de retorten brandende en verbrande zeer warme gassen en lucht, die de retorten verwarmen tot een temperatuur van pl.m. 1300 graden Celsius. Deze

gassen worden geproduceerd in grote generatoren (gaspotten). De loop van de gassen wordt, om overal een gelijkmatige warmteverdeling te krijgen, ieder kwartier, bij een sirenesignaal, omgeleid. De afgewerkte gassen worden door een pijpen- of kanalenstelsel (recuperator) gevoerd, die de weer binnenkomende gassen en lucht voorverwarmen.

Buiten op de oven wordt op iedere retort een condensor geplaatst en hierop vastgezet met leem. Als regel wordt op de kop van de condensor weer een ijzeren verlengstuk aangebracht. Aan de ovens bevinden zich verder nog diverse hulpstukken, zoals een verstelbaar scherm, dat de ovenarbeiders beschermt tegen de uitstralende warmte en een hekken, waarop de verlengstukken rusten. Onder de werkvloer aan de voorzijde van de oven bevinden zich de kelders, waarin de afvalproducten vallen. Hoe werkt nu dit geheel en wat is de samenstelling van de lading?

Het erts, zoals wij dat hier ontvangen, is niet direct bruikbaar voor de zinkovens. Zgn. zinkblende is een verbinding van zink met zwavel (ZnS). In rustovens wordt deze blende geoxydeerd tot zinkoxyde (ZnO), waarbij van het zwavelgedeelte in onze zusterfabriek de Gemengde Metaalartsen zwavelzuur geproduceerd wordt. Onze ovens worden nu geladen met dit zinkoxyde en met een reductiemiddel in de vorm van fijnkolen, hier ook wel troel genoemd, en cokes. Andere grondstoffen, die ook een flinke hoeveelheid zink of een zinkverbinding bevatten, worden hierbij gevoegd. De belangrijkste zijn wel moelen, wasserijproducten en gemalen vette condensors. Verder wordt nog 1 à 2% zout gebruikt. Later wordt nog op deze materialen verder ingegaan. Alle hierboven genoemde grondstoffen bevinden zich nu in de retorten. In het kort zullen we nu het proces wat zich hier afspeelt doorne-men.

Door de hoge temperatuur in de retort gaat het zinkoxyde met de fijnkolen een verbinding aan. Men noemt dit een reductieproces.

Door de hoge temperatuur in de retort gaat het zinkoxyde met de fijnkolen een verbinding aan. Men noemt dit een reductieproces. Er wordt nu in de retort dampvormige zink en een koolverbinding gevormd. Deze koolverbinding verbrandt met de zuurstof uit de lucht. Dit zijn de vlammen, die aan de buitenzijde van de oven te zien zijn. Het dampvormige zink komt in de buiten de oven stekende condensor en slaat daar neer (zoals stoom op een koude wand condenseert) tot vloeibaar zink.

Een klein gedeelte van de zinkdamp, dat inmiddels al is aangetast door de buitenlucht, probeert nog als stof te ontwijken maar komt terecht in het verlengstuk en blijft daar steken. Het bijgevoegde zout heeft een gunstige invloed op het proces.

Nu zult U zich afvragen, waarom nog warmte van de generator toegevoegd moet worden, terwijl er toch ook warmte ontstaat aan de buitenzijde van de condensor. Deze warmte is nodig omdat tijdens het vormen van de zinkdamp warmte opgenomen wordt. Men noemt dit een endotherme reactie. In het dagelijks leven past U hetzelfde ook ongemerkt toe als U bijvoorbeeld stoom vormt uit water. Door het water te verhitten ontstaat stoom.

Zo zonder meer: werkt dit alles echter niet. Wat nog meer benodigd is, is handarbeid. De ovens moeten op temperatuur gebracht en gehouden

worden door de gaspotten, die door mensenhanden geregeld worden; het zink moet uit de condensor gehaald worden en de retorten moeten geladen worden. Hoe gaat dit alles nu in zijn werk?

Om alle werkzaamheden te bekijken zouden 24 uren nodig zijn. Het gehele proces duurt n.l. een volle dag. Het proces begint eigenlijk 's ochtends. Om 6 uur komen de laadploegen op. Zo'n laadploeg doet veel en belangrijk werk. Onder leiding van een voorman gaan de laders en hulp-laders een oven klaar maken voor de volgende lading. Iedere lader heeft een gedeelte (nis of lijst) van een oven. Het eerste werk is het trekken van het zink en daarna worden de kapotte retorten vervangen. Dit plaatsen van nieuwe retorten is niet eenvoudig. De oude kapotte retorten moeten losgestoken worden van de kleiwand en uitgenomen worden. Tus-sentijds zorgen de hulpladers voor de aanvoer van de nieuwe pasgebakken retorten, die inmiddels een hoge temperatuur hebben gekregen. Na al deze werkzaamheden worden de re-torten door de lader rij voor rij ont-laden en geladen met ertsmengsel. De hulpladers assisteren hierbij en belas-ten zich tevens met het schoonkrab-ben van de condensors. Zijn de con-densors kapot of vet, dan moeten nieu-we aangevoerd worden. Een vette condensor is een condensor, die reeds meerdere dagen in gebruik is en waarop zich aan de binnenzijde een koek van zink en zinkverbindingen heeft vastgezet. Het is daarom geen wonder, dat men uiterst zuinig is met deze vette condensors.

Tijdens het ontladen komt nog een ander belangrijk product vrij. Het voorste gedeelte van de retort bevat n.l. nog assen met veel zink. Deze assen, moelen genaamd, worden niet bij de assen gestort, maar weer, meestal na zeventig, toegevoegd aan het meng-sel. De assen, die uit de oven ges-tooken worden, vallen via gaten in de ovenvloer in de kelder. Deze assen worden veel gebruikt voor bestrating van wegen. Het te laden mengsel ligt voor de oven en wordt met een spe-ciale schop in de retorten geworpen. Het is heel begrijpelijk, dat dit werk niet licht is. De uitstralende warmte kost energie doch om het werk te vergemakkelijken zijn afscherm-gordijnen tegen de stralingswarmte aangebracht en afzuigkasten geplaatst tegen de condensordampen.

Na het laden worden de condensor en verlengstukken weer voor de oven gebracht.

Langzamerhand wordt nu de tijdens het laadproces afgekoelde oven weer op temperatuur gebracht. Hiervoor zijn de gasstokers. Deze verzorgen de gas-potten, keren elke 15 minuten de gas-en lucht richting om en zorgen voor het dichthouden van de ovenwand.

Na verloop van 6 à 7 uren is er vol-doende zink in de condensors gekomen en dan wordt het tijd om de vruchten van de oven te gaan plukken. Hiervoor zorgen de zinktrekkers. Gewapend met een krabbertje of grateur en een zinkpan komen zij de condensor ledi-gen. Zij trekken het vloeibare zink met de grateur uit de condensor en laten het zink in de zinkpan lopen. Vanzelfsprekend komt tijdens het rek-ken ook afval mee; dit afkamsel wordt afgeschuimd en het zink wordt hierop in de gietvorm gegoten. Na afkoeling wordt het gietstel uit de gietvorm ge-nomen en dan is de U allen welbe-kende zinkblok (21 à 22 kg) geboren.

Wil nu iemand een aanvulling heb-ben over deze korte uiteenzetting of over een ander nog niet genoemd punt van de ovens, dan kan hij altijd aan-kloppen bij de redactie van het K.Z.M.-bulletin. Deze zal U zeer zeker in ver-binding stellen met een terzake kun-dige. U kunt er zelfs van overtuigd zijn, dat dit zeer op prijs gesteld zal worden.

J. K.

Een ieder is bevoegd namen en adressen van personen op te geven met voldoende inlichtingen of gegevens omtrent de voorgedragene, en op te zenden aan het adres: „Koninginnegracht 102, Den Haag”. Deskundigen zullen de jury vormen. Ondertussen kunt U in eigen omgeving aan de slag.

Quercus.

Voor spoedige indiensttreding worden gevraagd:

1. Voor de afd. Inkoop:

Een Typiste

Kennis van Franse, Duitse en Engelse Handelscorrespondentie strekt tot aanbeveling.

2. Voor de afd. Hollerith:

Een vrouwel. kracht

Liefst in de leeftijd van 16-20 jaar.

Sollicitaties kunnen zowel mondeling als schriftelijk geschieden bij de Personeelsafdeling.

„Inwoners van Dorplein, groot en klein, Houdt Uw straten rein”.

We zagen rondom de Cantine, de Coöperatieve winkel nodeloos papier-tjes e.d. dwarrelen, achteloos neerge-worpen. Moet dat nu allemaal wel? Laat ons proberen 't leed van de op-haaldienst te verzachten. Dank U.

De Dorpleinse Bibliotheek.

Een goed boek, een goede vriend.

Nu we dan een personeelsblad rijk zijn, en wij aan dit blad onze mede-werking mogen verlenen, wil ik in dit periodiek gaarne een woord ten be-hoeve van onze bibliotheek plaatsen.

Men hoort tegenwoordig telkens maar spreken over het woord cultu-reel, men staat er mee op en men gaat er mee naar bed, het is alles cultu-reel wat de klok slaat.

Maar over de grote culturele vor-

ming die er ligt in het lezen van goede lectuur hoort men niet of te weinig spreken.

Goede lectuur biedt U de „R.K. Bi-bliotheek Dorplein”. Alhoewel onze bibliotheek zeer bescheiden is van omvang en zij niet kan wedijveren met grotere plaatsen, kan zij U toch di-verse nieuwe werken aanbieden.

Een greep uit onze laatste aanwinst zal U overtuigen:

Het vijf en twintigste uur.
Ik wil leven.
De adderkluwen.
De gouden Reael.
De blinde wereld.
Het goede inzicht.
Er wacht een haven.
Koen.
Staking.
Als de vorst haar geesels zwaait.
Op deze schouders.
Ik sprong over de muur.
Högni.
De vrouw met de zes slapers.
De honger van ons hart.
Buitelingen.
De Kardinaal.
Vrouwen zijn als bladeren.
In de greep van onbekend Amerika.
De Kon Tiki Expeditie.
Kleine mensen in de grote wereld.
Het verloren spoor.
De berg der inscripties.
Louteringsberg.
Hexspoor.
Sandra.

Mocht U bepaalde wensen omtrent een of ander boekwerk hebben dan kunt U dit aan ons mededelen, wij zullen dan trachten U te voldoen.

Virgil.
Hornman.
Fr. Mauriac.
J. Mens.

Maxence v. d. Meersch.
Bernard Nordh.
Sven Edwin Salge.
Monica Baldwin.
Hedin Bree.
Coolen.
Miep v. d. Velde.
Bomans.
H. Morton Robinson.
J. Leynbe.
Tawcet.
T. Heyendahl.
A. den Doolaard.
R. Frison-Roche.

Thomas Merton.
Breedveld.

De bibliotheek is iedere Zondag ge-opend na de laatste H. Mis tot 12.15 uur, en zondag iedere Maandagavond om half acht. B.

O, die slordigheid!

Het werd ons heel vroeg bijgebracht; reeds als kleine dreumes bij Moeder thuis of in de bewaarschool, later bij de meester: „Met slordigheid verliest men tijd”.

Inderdaad; slordigheid is een ver-keerde gewoonte en doet vaak niet slechts „tijd” verliezen maar brengt nog allerlei andere onaangenaamheden met zich mee.

Dat ondervindt menigeen, die b.v. slordig is in zijn werk of in het nakomen van andere verplichtingen. Vooral zij, die een leidinggevende po-sitie innemen of administratief werk verrichten komen door slordigheid nogal eens in moeilijkheden. Door slordigheid van hen die leiding heb-ben te geven ontstaat bij ondergeschik-ten vaak ontevredenheid en het werk wordt er door bemoeilijkt.

Sommigen menen, dat hun slordig-heid niet wordt opgemerkt door hun chef, omdat zij verborgen is in, een

lade van het bureau of de werkbank ofwel op een andere wijze kan verdoe-zeld worden.

En toch; het is niet zo heel moeilijk slordigheid af te leren. Het is een kwestie van zelftraining, welke dient beoefend te worden vóór er ongeluk-ken gebeurd zijn.

Een van de slordigheden, welke re-gelmatig onder ogen van de directie komen is het niet tijdig betalen van kleine rekeningen voor gas, voor een of andere kleine reparatie, water, telefoon e.d. Indien er onder betrokkenen zijn, die denken, dat deze dingen door de directie „toch niet gezien” worden, moeten zij beginnen met iets.... an-ders te denken!

Zij kunnen er van op aan, dat de directie juist daardoor de indruk krijgt met een slordig man te doen te heb-ben. Het is bovendien een kwestie van beleefdheid om leveringen en diensten — welke meestal ook nog ver onder de werkelijke kostprijs berekend worden — zo snel mogelijk te betalen. Willen wij hier 'ns aan denken?

EVEN TIJD VOOR.....

Er zijn heel wat lieden, die 'n vrij halfuurtje benutten om geest en verstand te scherpen met het oplossen van puzzles en dergelijke aardig-heden. We mogen dus veronderstellen, dat onder onze lezers en lezeressen óók menig hersengymnastiek-beoefenaar(ster) wordt aangetroffen. Hierbij dan een kruiswoord-raadsel, als inleiding tot een rubriek waar-aan wij in de toekomst, bij voldoende inter-esse, prijsvraagjes ho-pen te verbinden: Voor vandaag vol-staan we met het voorleggen van bij-gaand, niet al te in-gewikkeld geval. Zij die belang stellen in deze rubriek worden verzocht bijwijze van adhesiebetuiging hun oplossing bij de redactie in te zenden, uiterlijk 15 Februari a.s.

1		2	3	4	5	6	7		
		8		9		10			
11	12		13	14		15		16	17
18			20				21		
22			23		24		25		
	26			27		28			
	29					30			
31				32	33		34		35
36				37		38		39	
40			41				42		43
		44			45		46	47	
48									

Horizontaal:

- Oplossing van SO2 in water.
- Lidwoord (Frans).
- en dergelijke (afk.).
- eerst komend (afk.).
- Uitroep.
- gelijktijdig.
- muzieknoet.
- vis.
- ontkenning.
- klein kamertje.
- niet dom.
- Ned. Vervoersmaatschappij (afk.).
- kort afgebroken geluid.
- snelle greep.
- mens (Latijn).
- bevelhebbers (Turks).
- beroemdheid.
- mondwater.
- jongensnaam.
- tegen.
- hoofddeksel.
- water in Zeeland.
- moment.
- vervoermiddel.
- gezindten.
- namelijk (afk.).
- Oost Indië (afk.).
- voedsel.
- oude testament (afk.).
- beroep (meerv.) in Nederland uit-sluitend voorkomend in ons bedrijf.

Verticaal:

- reeds.
- dik.
- hoop doet
- opkomende gedachten.
- getal.
- klein kind.
- lokpijs.
- strotader.
- voegwoord.
- de onbekende.
- speciaal door en voor de K.Z.M. geproduceerd (meerv.).
- boom.
- blozkink.
- metselespecie.
- keer.
- O.I. stad met enig Europees en/of Chinees vertier.
- naschrift.
- Hellige Schrift (afk.).
- familieid.
- toeschouwer.
- een huurhuis een maand in hebben.
- rivier in Frankrijk.
- pers. voornaamwoord.
- rijiertje.
- geitenbaardje.
- bovenste gedeelte van een huis.
- ontkenning (voorvoegsel).
- bijwoord.

Valentijndag

Zeg het met bloemen op Valentijndag
14 Februari a.s.

U zult zich afvragen: „Is er nog wel iets te doen in deze saaië tijd, zo vanaf nu tot de Goede Week, de Paastijd? De huiselijke feestdagen zijn pas voorbij en toch voelen we ons enigszins beklemd door het wachten op het voorjaar, op het botten der veelbelovende knoppen aan bomen, struiken en heesters. Maar is deze tijd wel saai te noemen? 't Is maar hoe je het bekijkt! Zou een cellulaire gevangene, gezuigvest in de „koepel” te Breda b.v., het óók een saaië tijd vinden, als hij juist in deze tijd zijn vrijheid mocht hervinden?

In elk geval zijn er behalve voor iemand die tot heden een beknotte vrijheid genoot, nog zoveel aangele-genheden, die het leven wel aange-naam kunnen maken.

Zo is het ook met de gedenktag van de H. Valentinus, (14 Febr.), een Romeins priester, waarvan het bekend is, dat hij een mooie bloemenhof be-zat en die door heel veel trouwlustigen aangezocht werd juist hun huwelijk in te zegenen, wijl van hem de mare uitging dat de huwelijken door hem gesloten een bijzonder gelukkig ver-loop zouden hebben.

't Was zijn gewoonte aan bruid, bruidegom en alle gasten met een gul gebaar een bloem te schenken door hem zelf geplukt of gesneden in zijn alleraardigst lief tuintje, een klein

paradijsje.

Hij, Valentijn, voelde aan, evenals Guido Gezelle dat later aanvoelde en uitdrukte in een van zijn verzen:

— „Mij spreekt de blomme een tale,
Mij is het kruid beleefd,
Mij groet het altemale,
dat God geschapen heeft....”

Na het verscheiden van de H. Va-lentinus, is het in vele landen van Europa alsmede in Amerika, gebruike-lijk geworden op Valentijndag bloemen te schenken aan personen, die iets voor ons deden of iets deden voor 't algemeen nut en die daarvoor nog geen bijzondere beloning of dankwoord was geworden.

Kent U zo iemand? Welnu, 14 Fe-bruari is de dag om aan uw verplich-tingen te voldoen.

De bloemisten van Nederland, die dit feest importeerden, 't is dit jaar het 5-jarig bestaansfeest, maken juist in deze tijd heel aardige bloemstuk-jes en voorzien ze, desgewenst, van een rose kaartje. Er is zoiets bij van een hartje, waarin de betrokken naam geschreven kan worden.

In Engeland gaat een en ander nog al geheimzinnig toe. De afzender(ster) maakt zijn of haar naam niet be-kend.

Om dit gebruik meer ingang te doen vinden, niemand zal het Nederlandse bloemisten kwalijk kunnen nemen, zullen honderd personen in den lande, die zich verdienstelijk hebben ge-maakt, verrast worden met een bloe-mengeschenk van de bloemisten-wereld.

Hoe dat in zijn werk gaat?